

**L'ENTRADA EN VIGOR DE LA
LLEI REGULADORA DE LA SUBCONTRACTACIÓ AL SECTOR DE LA
CONSTRUCCIÓ**

1. OBLIGACIONS I EXIGIBILITAT	2
2. EL REQUISIT DE SOLVÈNCIA I QUALITAT EMPRESARIAL	4
3. L'OBLIGACIÓ D'ESTABILITAT EN L'OCUPACIÓ	5
4. EL REGISTRE D'EMPRESES ACREDITADES	5
5. RÈGIM DE SUBCONTRACTACIÓ	7
6. EL LLIBRE DE SUBCONTRACTACIÓ	7
7. ALTRES OBLIGACIONS.....	8
8. QUADRE DE SUBCONTRACTACIÓ	9

Ley 32/2006, de 18 de Octubre, reguladora de la subcontratación en el sector de la construcción.
Real Decreto 1109/2007, de 24 de Agosto, por el que se desarrolla la ley 32/2006, reguladora de la subcontratación en el sector de la construcción.

1. OBLIGACIONS I EXIGIBILITAT

El 19 d'abril entra en vigor la Llei 32/2006, de 18 d'octubre, reguladora de la subcontractació al sector de la construcció (d'ara en endavant *Llei de subcontractació*).

El Ministeri de Treball i Afers Socials, les comunitats autònomes i els agents socials estan treballant intensament en l'elaboració d'una norma reglamentària que concretarà els aspectes de la Llei que requereixen desenvolupament per a la plena efectivitat.

Tant la Llei com el reglament de desenvolupament introduiran algunes qüestions noves en *la nostra ordenació*: l'exigència d'uns requisits de solvència i qualitat a les empreses, un nou règim d'ordenació i limitació de la subcontractació, major transparència i més garanties per als treballadors/ores d'empreses incloses en cadenes de subcontractació.

El present document té per objecte recollir una informació clara i senzilla respecte a com s'hauria de produir la posada en funcionament d'aquest nou i important conjunt normatiu. En tot cas, s'ha de recordar que la interpretació de l'ordenament jurídic correspon en exclusiva als òrgans jurisdiccionals, sense perjudici de la interpretació de la norma que implica la seva aplicació per les autoritats laborals.

- **Quines obligacions estableix la Llei de subcontractació i quan seran exigibles?**

De forma esquemàtica, el quadre següent recull les obligacions exigides per la Llei de subcontractació al sector de la construcció, així com el moment en què seran exigibles:

OBLIGACIÓ	EXIGIBILITAT
<p>1. <u>Requisit de solvència i qualitat empresarial</u></p> <p>Les empreses contractistes i subcontractistes han de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Disposar d'infraestructura i mitjans adequats per dur a terme l'activitat i exercir directament la direcció dels treballs. - Acreditar que el seu personal disposa de la formació necessària en matèria de prevenció de riscos laborals. - Acreditar que disposa d'una organització preventiva adequada. 	<p><u>Obres l'execució de les quals s'iniciï posteriorment al 19/04/2007</u></p>
<p>2. <u>Requisit d'estabilitat en l'ocupació</u></p> <p>Les empreses contractistes i subcontractistes han de disposar d'un percentatge mínim de treballadors/ores amb contracte indefinit.</p>	<p>Des de l'entrada en vigor del reglament, tal com s'hi determini.</p>
<p>3. Inscriure's en el <u>Registre d'empreses acreditades</u></p>	<p>Quan hagi transcorregut un any des de l'entrada en vigor del reglament.</p>
<p>4. Complir els límits en el règim de subcontractació establerts en la Llei.</p>	<p><u>Obres l'execució de les quals s'iniciï posteriorment al 19/04/2007</u></p>
<p>5. Disposar cada empresa contractista del Llibre de subcontractació.</p>	<p>Provisionalment i des del 19 d'abril s'han d'utilitzar les fitxes de l'annex de la Llei.</p> <p>El reglament determinarà la manera i condicions d'habilitació del Llibre.</p>
<p>6. Cada empresa contractista <u>ha de donar accés</u> al Llibre de subcontractació a tots els agents que intervenen en l'obra i representants dels treballadors/ores a l'obra.</p>	<p>Des que es disposi del Llibre (provisionalment, i des del 19/04/2007, a les fitxes de l'annex de la Llei)</p>
<p>7. Informar els/les representants dels treballadors/ores de totes les empreses de l'obra, sobre totes les contractacions o subcontractacions de l'obra.</p>	<p>Des del 19/04/2007</p>

• **Què s'entén per inici de l'execució de l'obra, a efectes d'aquesta Llei?**

Cal tenir present que la Llei de subcontractació és una norma laboral, per la qual cosa, a efectes de determinar l'inici de l'execució de l'obra, convé remetre's al moment en què aquesta adquireix la consideració de centre de treball. En aquest sentit, el començament "laboral" de l'obra de construcció té lloc en el moment en què comencen els treballs i hi ha empresaris/àries i treballadors/ores.

2. EL REQUISIT DE SOLVÈNCIA I QUALITAT EMPRESARIAL

- **En què consisteix el requisit de solvència i qualitat empresarial?**

Les empreses contractistes i subcontractistes han d'acreditar el compliment de les obligacions següents:

- 1) Disposar d'infraestructura i mitjans adequats per dur a terme l'activitat, i exercir directament la direcció dels treballs.
- 2) Acreditar que el seu personal disposa de la formació necessària en matèria de prevenció de riscos laborals.
- 3) Acreditar que disposen d'una organització preventiva adequada.

Com s'observa, **cap d'aquests requisits no és nou. La novetat consisteix que s'ha d'acreditar el seu compliment a l'empresa contractant** (i a l'autoritat laboral, quan estigui en funcionament el Registre d'empreses acreditades), i que l'incompliment d'aquest deure d'acreditació comporta noves responsabilitats.

- **Com han d'acreditar les empreses aquest requisit?**

L'acreditació dependrà del moment que es consideri:

- a) **Fins a la posada en funcionament dels registres d'empreses acreditades**, les empreses que contractin o subcontractin hauran de vigilar el compliment d'aquests requisits per elles mateixes. Podria entendre's complerta aquesta obligació, per exemple, adjuntant al contracte d'execució d'obra una declaració relativa al primer requisit, així com documentació acreditativa que l'empresa compta amb una organització preventiva i certificació que el seu personal disposa de formació en matèria de prevenció de riscos laborals.
- b) **Després que els registres estiguin en funcionament**, les empreses contractistes i subcontractistes compliran aquesta obligació sol·licitant certificació que les empreses amb les quals contracten estan inscrites en el Registre.

- **Què ocorre si s'incompleix aquest deure d'acreditació?**

Les empreses que no compleixin el requisit de solvència tindran les responsabilitats establertes en les disposicions socials per a cada incompliment. Per exemple, l'empresa que no formi el seu personal en prevenció de riscos laborals cometrà una infracció greu.

A més, les empreses que contractin amb altres empreses que no hagin acreditat el compliment d'aquests requisits cometran infraccions (greus o molt greus, segons l'activitat desenvolupada) en matèria de prevenció de riscos laborals, i respondran solidàriament de qualssevol obligacions laborals i de Seguretat Social que corresponguin a l'empresa contractada (article 7.2 de la Llei). Aquesta responsabilitat és addicional a les ja establertes en la legislació social, com la

prevista a l'article 43 de l'Estatut dels treballadors per a la cessió il·legal de treballadors/ores, que podria apreciar-se quan es donin els supòsits previstos en l'Estatut, i que guarden relació amb els requisits previstos a l'article 4.1 de la Llei.

3. L'OBLIGACIÓ D'ESTABILITAT EN L'OCUPACIÓ

- **Quin és el percentatge mínim de treballadors indefinits que ha de tenir una empresa?**

Les empreses que habitualment facin treballs al sector de la construcció hauran de comptar amb el següent percentatge mínim de treballadors/ores contractats amb caràcter indefinit:

- ⇒ No inferior al 10% des de l'entrada en vigor del reglament fins al 18 d'octubre de 2008.
- ⇒ No inferior al 20% des del 19 d'octubre de 2008 fins al 18 d'abril de 2010.
- ⇒ No inferior al 30% des del 19 d'abril de 2010.

- **Quan s'ha de complir aquesta obligació? Com ha de complir-se?**

A partir de l'entrada en vigor de la norma reglamentària es tindrà en compte el percentatge de treballadors/ores indefinits de l'empresa. El reglament establirà regles precises sobre la forma d'efectuar el còmput del percentatge, així com normes transitòries per al període inicial de la seva vigència.

- **Quines empreses han de complir el requisit d'estabilitat en l'ocupació?**

El requisit d'estabilitat en l'ocupació s'exigirà en la projectada norma reglamentària a les empreses en les quals es presenti alguna de les circumstàncies següents:

- Que es dediquin a activitats del sector de la construcció.
- Que, sense dedicar-se a tals activitats, hagin intervingut en obres de construcció per temps superior a sis mesos dins dels dotze últims mesos.

4. EL REGISTRE D'EMPRESSES ACREDITADES

- **Què és el Registre d'empreses acreditades?**

És un Registre que s'ha de crear a cada comunitat autònoma (així com a Ceuta i Melilla) i que servirà per acreditar que les empreses contractistes i subcontractistes han aportat les dades i documents exigibles sobre la seva solvència, que disposen d'una organització preventiva adequada i d'uns recursos humans amb la formació necessària en matèria de prevenció de riscos laborals.

Al Registre d'empreses acreditades li correspon, entre altres, les funcions següents:

- Tramitar els procediments relatius a sol·licituds d'inscripció, renovació, variació de dades i cancel·lació.
- Expedir les certificacions sobre les inscripcions registrals existents.
- Donar accés a les dades que consten en el Registre a qualssevol persones o entitats.

• **Qui s'ha d'inscriure en el Registre d'empreses acreditades?**

Totes les empreses contractistes i subcontractistes. Al contrari, no és exigible als treballadors/ores autònoms ni a qui només actua com a promotor/a. Aquesta inscripció ha de ser única, vàlida per a tot el territori nacional.

• **On cal inscriure's?**

En el Registre corresponent al territori de la comunitat autònoma on estigui ubicat el domicili social de l'empresa.

• **Quan s'ha de sol·licitar la inscripció en el Registre?**

Després de l'entrada en vigor del reglament, cada comunitat autònoma haurà de crear un registre. D'acord amb les previsions de la norma reglamentària, s'han de tenir en compte dues circumstàncies:

- Fins que no sigui creat el Registre corresponent a la seva comunitat autònoma, no podrà sol·licitar-se'n la inscripció.
- La inscripció no serà exigible fins transcorregut un any des de l'entrada en vigor del reglament de desenvolupament de la Llei de subcontractació.

D'acord amb el que preveu l'esborrany del reglament, una vegada inscrita, la inscripció tindrà validesa per un període de tres anys, i s'haurà de sol·licitar la renovació dins dels sis mesos anteriors a l'acabament d'aquesta "data de caducitat".

També s'haurà de comunicar a l'autoritat laboral qualsevol variació de les dades identificatives de l'empresa incloses en el Registre, i la cancel·lació quan cessi en l'activitat o deixin de complir-se els requisits necessaris per estar inscrita.

• **Les empreses no establertes a Espanya que es desplacen amb els seus treballadors/ores, han d'inscriure's en el Registre d'empreses acreditades?**

Les empreses que realitzen prestacions transnacionals de serveis tenen un règim específic per al compliment d'aquest nou conjunt normatiu, que es concretarà en la norma reglamentària.

Quan els registres d'empreses acreditades estiguin en funcionament, s'hi hauran d'inscriure, tot i que disposaran d'un procediment simplificat d'inscripció. Amb la

primera comunicació de desplaçament que facin hauran d'adjuntar la documentació acreditativa del compliment del requisit de solvència i qualitat empresarial. Des d'aquell moment se'ls considerarà inscrits provisionalment, fins que l'autoritat laboral inscrigui efectivament o denegui la inscripció en el seu Registre.

En successius desplaçaments, n'hi haurà prou que indiqui en la comunicació de desplaçament el número d'inscripció en el Registre d'empreses acreditades.

5. RÈGIM DE SUBCONTRACTACIÓ

- **Quin és el règim de subcontractació previst per la Llei?**

En el quadre annex es recull esquemàticament el nou règim d'ordenació de la subcontractació exigible en les obres iniciades des del 19 d'abril de 2007.

- **Què s'entén per subcontractista "intensiu" de mà d'obra?**

Subcontractista intensiu és aquell, l'organització productiva del qual posada en ús en l'obra, consisteix fonamentalment en l'aportació de mà d'obra, i s'entén per aquesta la que per a la realització de l'activitat contractada no utilitza més equips de treball propis que les eines manuals, incloses les motoritzades portàtils, encara que tinguin el suport d'altres equips de treball diferents dels assenyalats, sempre que aquests pertanyin a altres empreses, contractistes o subcontractistes, de l'obra.

- **Què ocorre si s'incompleix el règim de subcontractació?**

Les empreses afectades (des de la contractista fins a l'última subcontractista afectada) cometran infraccions greus o molt greus en matèria de prevenció de riscos laborals. A més, respondran solidàriament de qualssevol obligacions laborals i de Seguretat Social que corresponguin a aquesta última empresa subcontractista (article 7.2 de la Llei). Aquesta responsabilitat és addicional a les ja establertes en la legislació social.

6. EL LLIBRE DE SUBCONTRACTACIÓ

- **A qui és exigible el Llibre de subcontractació? Quan és exigible?**

El Llibre és exigible al/a la contractista, sempre que pretengui subcontractar part de l'obra a empreses subcontractistes o treballadors/ores autònoms.

Quant al moment de la seva exigibilitat, d'acord amb el previst al projecte de reglament, cal distingir tres situacions:

- Des del 19 d'abril s'ha d'emplenar, almenys, la fitxa que figura a l'annex de la Llei 32/2006, de 18 d'octubre.
- Durant els tres mesos següents a l'entrada en vigor del reglament que desenvolupi la Llei, es podrà utilitzar tant la fitxa com el Llibre de subcontractació que reguli l'esmentat reglament.
- Transcorreguts tres mesos des de l'entrada en vigor del reglament, s'haurà d'utilitzar obligatòriament el Llibre de subcontractació.

- **Què és el Llibre de subcontractació?**

És un Llibre habilitat per l'autoritat laboral en el qual el contractista ha de reflectir, per ordre cronològic des del començament dels treballs, totes i cada una de les subcontractacions dutes a terme a l'obra amb empreses subcontractistes i treballadors autònoms. Serveix per fer el control i seguiment del règim de subcontractació.

Respecte del Llibre de subcontractació, el contractista ha de

- Tenir-lo present a l'obra.
- Mantenir-lo actualitzat.
- Permetre l'accés al Llibre
 - al promotor/a, a la direcció facultativa i al coordinador/a en seguretat i salut durant l'execució de l'obra,
 - a les empreses i treballadors/ores autònoms de l'obra,
 - al personal tècnic de prevenció,
 - als delegats/ades de prevenció i representants dels treballadors/ores de les empreses que intervinguin en l'obra,
 - a l'autoritat laboral.
- Conservar-lo durant els cinc anys posteriors a l'acabament de la seva participació en l'obra.

- **Qui l'ha d'habilitar?**

El contractista haurà de presentar el Llibre de subcontractació a l'autoritat laboral de la comunitat autònoma del territori on s'executi l'obra, perquè l'habiliti.

7. ALTRES OBLIGACIONS

Finalment, la Llei exigeix també que des del 19 d'abril de 2007 les empreses disposin de la documentació o títol que acrediti la possessió de la maquinària que utilitza i de la documentació que exigeixen les disposicions legals.

QUADRE DE SUBCONTRACTACIÓ

